

Arbeidsnotater

STATISTISK SENTRALBYRÅ

Dronningensgt. 16, Oslo-Dep., Oslo 1. Tlf. 41 38 20

IO 75/7

4. november 1974

DET NORSKE NASJONALREGNSKAPET
Dokumentasjonsnotat nr. 18

INNTEKTS- OG KAPITALREGNSKAPET

DEL 1: GENERELL INNFORING AV BJØRN STENSETH

DEL 2: INNTEKTSFORDELING I HUSHOLDNINGSSEKTOREN AV ODD K. YSTGAARD

I N N H O L D

	Side
DEL 1: I. Innledning	1
II. Kontoplanen i matriseform	1
III. T-konti	1
IV. Økosirk-sammenhenger	5
V. Nærmere om inntektskonti	6
VI. Nærmere om balansekonti	7
VII. Nærmere om omvurderingskonti og kapitalendringskonti	8
VIII. Deling av "Andre norske sektorer"	8
IX. Sluttmerknader	10
Tabellvedlegg	11
DEL 2: I. Innledning	25
II. Definerings/avgrensning	25
III. Normative aspekter	26
IV. Inntektsfordelingen i husholdningssektoren i praksis	27
V. Konklusjon	30
Vedlegg: Oversikt over utgitte og planlagte dokumentasjonsnotater om nasjonalregnskapet	34

Ikke for offentliggjøring. Dette notat er et arbeidsdokument og kan siteres eller refereres bare etter spesiell tillatelse i hvert enkelt tilfelle. Synspunkter og konklusjoner kan ikke uten videre tas som uttrykk for Statistisk Sentralbyrås oppfatning.

EN REDEGJØRELSE FOR UTBYGGINGEN AV INNTEKTS- OG KAPITALREGNSKAPET I NASJONALREGNSKAPET

Del 1.

GENERELL INNFORING

I. Innledning

I forbindelse med omleggingen av nasjonalregnskapet til ny SNA (Standard for nasjonalregnskap) er det tatt sikte på å utvide regnskapet med et fullstendig inntekts- og kapitalregnskap. Et sammendrag av kontoplanen for et slikt fullstendig regnskap er gitt ved den matrisen som er gjengitt i tabell 1.

I del 1 av notatet blir det først sett litt på hvilke sammenhenger det er mellom de forskjellige konti før det går inn på hva som konkret er gjort for å stille opp inntekts- og kapitalkonti for de institusjonelle sektorer "Offentlig forvaltning", "Finansinstitusjoner", "Statsforetak", "Private ikke-personlige foretak", "Personlige næringsdrivende og lønntakere o.l." og "Utlandet".

I del 2 blir det sett på en oppdeling av sektoren "Personlig næringsdrivende og lønntakere o.l." i sosio-økonomiske undergrupper.

II. Kontoplanen i matriseform

Av matrisen i tabell 1 kan en se at tilknytningen mellom realregnskapet og inntekts- og kapitalregnskapet er på følgende punkter:

1. Ved komponentene i bruttoproduktet, som går inn på inntektskonti.
2. Ved konsumet, som går inn på inntektskonti som en inntektsanvendelse.
3. Ved investeringene, som går inn på kapitalkonti.
4. Ved eksport og import som går inn på konto for driftsregnskapet overfor utlandet som er inntektskonto for utlandet.

Nedenfor er det satt opp t-konti som viser sammenhengen mellom de forskjellige konti mer direkte. Kontiene finnes igjen i matrisen, høyresidene som linjer og venstre-sidene som kolonner.

III. T-konti

I tabell 2 er det satt opp en produksjonskonto for en funksjonell sektor. Høyresiden eller kreditsiden inneholder varer produsert i sektoren og venstresiden eller debetsiden inneholder sektorens vareinnsats, lønn, avgifter, subsidier, kapitalslit og eierinntekt som er kontoens saldo.

Tabell 2.

Produksjonskonto	
D	K
Vareinnsats	Varer produsert
Lønn	
Avgifter	
-Subsidier	
Kapitalslit	
Eierinntekt	
Bruttoproduk- sjon	Bruttoproduk- sjon

Sum debet er lik sum kredit, begge er lik sektorens bruttoproduksjon.

Saldoposten eierinntekt føres over på inntektskonto. Inntektskonti settes opp for institusjonelle sektorer, mens produksjonskonti der eierinntekten beregnes settes opp for funksjonelle sektorer. I de funksjonelle sektorer er bedriften den statistiske enhet, mens det er foretaket som er den statistiske enhet i de institusjonelle sektorer.

Foruten eierinntekt føres det på inntektskontoens kreditside lønn (for personer), avgifter og -subsidier (for offentlig forvaltning), renteinntekter, mottatt aksjeutbytte, direkte skatter (for offentlig forvaltning) og andre overføringer som ikke spesifiseres nærmere nå. Debetsiden inneholder renteutgifter, aksjeutbytte betalt, betalte direkte skatter, andre overføringer, konsum og sparing som saldo.

Tabell 3.

Inntektskonto	
D	K
Renteutgifter	Eierinntekt
Aksjeutbytte betalt	Lønn
Betalte direkte skatter	Avgifter
Andre overføringer	-Subsidier
Konsum	Renteinntekter
	Mottatt aksjeutbytte
	Direkte skatter
Sparing	Andre overføringer
Sum inntektsanvendelse	Sum inntekter

Saldoposten sparing føres over på kreditsiden av kapitalendringskonto sammen med transaksjonsendringer (endringer ved kjøp og salg) i passive finansobjekter. På debetsiden føres transaksjonsendringer i aktive finansobjekter og endring i realkapital, dvs. nettoinvesteringer.

Tabell 4.

Kapitalendringskonto	
D	K
Endring i finans- aktiva (netto):	Sparing Endring i finans- passiva (netto):
Sedler	
Bankinnskott	Aksjekapital
Aksjer	Obligasjoner
Obligasjoner	Annen gjeld
Andre fordringer	
Endring i realkapi- tal: nettoinvest- eringer	
Sum kapitalanvend- else	Sum kapitalanskaff- else

I tillegg til endringer i beholdningsstørrelser som følge av transaksjoner kan beholdningsstørrelsene også endres ved omvurderinger. For hver institusjonell sektor vil vi derfor ha en omvurderingskonto som på debetsiden har omvurdering av aktive finansobjekter og omvurdering av realkapital. På kreditsiden vil kontoen ha omvurdering av passive finansobjekter og omvurdering av egenkapital (eller endring av egenkapital som følge av omvurderinger) som saldo.

Tabell 5.

Omvurderingskonto	
D	K
Omvurdering av finansaktiva:	Omvurdering av finanspassiva:
Aksjer	Aksjekapital
Obligasjoner	Obligasjoner
Omvurdering av realkapital	Omvurdering av egenkapital
Sum omvurdering aktiva	Sum omvurdering passiva

Til nå har det vært snakk om strømningsbegreper og endringer i beholdningsstørrelser. Beholdningsstørrelsene framkommer i åpnings- og avslutningsbalansekonti. Disse konti har på debetsiden aktive finansobjekter og realkapital og på kreditsiden passive finansobjekter og saldoposten egenkapital. Et års åpningsbalanse vil være foregående års avslutningsbalanse.

Tabell 6.

Åpningsbalansekonto	
D	K
Kapitalkonto pr. 1/1	
Finansaktiva:	Finanspassiva:
Sedler	Obligasjoner
Bankinnskott	Aksjekapital
Aksjer	Annen gjeld
Obligasjoner	
Andre fordringer	
Realkapital	Egenkapital
Sum aktiva	Sum passiva

For hvert finansobjekt på debet- og kreditsiden og for realkapital vil det være slik at beholdning ifølge åpningsbalansen tillagt endring ifølge kapitalendringskonto og omvurderinger er lik beholdning ifølge avslutningsbalansekonto. For egenkapital skulle det være slik at egenkapital i åpningsbalansen pluss sparing og omvurdering av egenkapital var lik egenkapital i avslutningsbalansen. Imidlertid blir ikke hele endringen i egenkapitalen forklart ved sparing og omvurdering, det oppstår en uoverensstemmelse. Den skyldes at det bringes sammen forskjellig statistikk for beholdningsstørrelsene og strømningsstørrelsene som fører fram til sparingen. Dvs. at det ikke finnes avstemte inntekts- og kapitalregnskap for alle sektorer, inklusive utlandet. Uoverensstemmelsene føres inn på kapitalendringskonto på samme side som sparingen og er faktisk en saldo på denne konto. Sammenhengen blir nå at egenkapitalen i åpningsbalansen pluss sparing, omvurdering av egenkapital og uoverensstemmelse gir egenkapitalen i avslutningsbalansen.

IV. Økosirk-sammenhenger

1. Hver inntektsart er summert som inntekt for alle institusjonelle sektorer og utlandet lik inntektsarten summert som utgift. Det som er inntekt for en sektor, må være utgift for en annen sektor.
2. Ved at samme verdsetting brukes for et finansobjekt både som aktivapost og passivapost er det slik at sum som aktiva er lik sum som passiva for hvert finansobjekt.
Videre er sum endring som aktiva lik sum endring som passiva for hvert finansobjekt.
Det følger også at sum egenkapital for alle sektorer inklusive utlandet er lik sum realkapital for alle sektorer. Eller sagt med andre ord: sum egenkapital for innenlandske sektorer er lik realkapitalen pluss nettofordringene på utlandet.
3. Ved omvurdering av finansobjekter foretas den samme omvurdering hos kreditor- og debitorsektor. Dermed er for hvert finansobjekt sum omvurderinger som aktiva lik sum omvurderinger som passiva. Omvurderingen av egenkapital summert over alle sektorer inklusive utlandet er lik summen av omvurderingene av realkapitalen.
4. Uoverensstemmelsene som ble innført på kapitalendringskonto blir summert over alle sektorer inklusive utlandet, lik null. Eller sagt på en annen måte: uoverensstemmelsene på norske sektorer er lik uoverensstemmelsen på utlandet med motsatt fortegn.

De sammenhenger som er nevnt her fører til at det i matrisen er slik at linjesum er lik kolonnesum.

V. Nærmere om inntektskonti

Inntektskonti settes opp for institusjonelle sektorer. En oversikt over disse er gjengitt i tabell 7. Sektorene som er nummerert med arabiske tall er en spesifikasjon etter nasjonalregnskapets kontoplan. Undergrupperingen av "Private ikke-personlige foretak" er nødvendig for de beregningene som er gjort.

For sektorene "Offentlig forvaltning", "Finansinstitusjoner" og "Statsforetak" finnes det regnskapsoppgaver som grunnlag for å stille opp inntektskonti. For "Utlandet" ligger utenriksregnskapet til grunn for inntektskonto.

"Andre norske sektorer" som omfatter sektorene "Private ikke-personlige foretak" og "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l." er en residualsektor. Hvordan den er delt i undersektorene blir tatt opp senere i notatet. Det er særlig her problemene ligger idet det er mangelfull primærstatistikk.

Tabell 7.

Institusjonelle sektorer

I. Offentlig forvaltning

1. Statsforvaltninger, bevilgningsregnskapet
2. Andre statsregnskap
3. Trygdeforvaltningen
4. Kommuneforvaltningen inkl. kommuneforetak
5. Sektor for skatteinnkreving

II. Finansinstitusjoner

1. Norges Bank
2. Postgiro og Postsparebanken
3. Forretnings- og sparebanker
4. Statsbanker
5. Private kredittforetak
6. Andre private finansieringsselskaper
7. Livsforsikringsselskaper m.v.
8. Skadeforsikring

III. Statsforetak

1. Statens forretningsdrift
2. Andre statsforetak

IV. Andre norske sektorer

1. Private ikke-personlige foretak
 - a) Foretak dekket av Regnskapsstatistikken
 - b) Foretak dekket av oppgaver fra Norges Rederforbund
 - c) Andre norske foretak
2. Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l.
 - a) Personlige næringsdrivende
 - b) Lønnstakere
 - c) Trygdede, pensjonister o.l.

V. Utlandet

Som inntekt dvs. på kreditsiden på inntektskonti, kommer følgende komponenter av brutto-produktet: Lønn, Eierinntekt, Avgifter, -Subsidier. Lønn som utgift i norske bedrifter beregnes i realregnskapet. Fra utenriksregnskapet får vi lønn til Norge fra utlandet og lønn fra Norge til utlandet. Lønn mottas som inntekt bare av personer. Lønnsutgifter i norske bedrifter fratrukket lønn til utlandet pluss lønn fra utlandet til Norge føres derfor som mottatt lønn på inntektskonto for Andre norske sektorer som inneholder lønsmottakere.

Eierinntekten beregnes funksjonelt, for hver næring, i realregnskapet. For "Offentlig forvaltning" (dvs. kommuneforetak i denne sammenheng), "Finansinstitusjoner" og "Statsforetak" beregnes eierinntekten ut fra regnskapsoppgaver. Resten av den totale eierinntekt beregnet i realregnskapet regnes som mottatt av "Andre norske sektorer". "Utlandet" har ingen eierinntekt. ("Utlandet" forutsettes ikke å eie realkapital, men regnes i stedet å ha tilsvarende fordringer på Norge.) Avgifter og subsidier beregnes i realregnskapet og mottas som inntekter på inntektskonto for "Offentlig forvaltning", subsidier med negativt fortegn.

Følgende inntektsarter forekommer både på kredit- og debetsiden på inntektskonti, dvs. både som inntekter og utgifter:

- Renter
- Aksjeutbytte
- Utbytte på eierkapital
- Inntekt av patenter, leie m.v.
- Netto skadeforsikringserstatninger
- Skadeforsikringserstatninger
- Direkte skatter og trygdepremier
- Stønader til private konsumenter
- Andre innenlandske overføringer
- Overføringer til og fra utlandet.

For enkelte av disse inntektsarter finnes det totaltall som inntekt eller utgift. Fra regnskapene finner en arten både som inntekt og utgift for sektorene "Offentlig forvaltning", "Finansinstitusjoner", "Statsforetak" og "Utlandet". Ved at inntektsarten skal være like stor som inntekt og utgift bestemmes inntekter og utgifter for "Andre norske sektorer".

For andre av inntektsartene finnes de bare som inntekter og utgifter for de sektorene det er regnskaper for. Ved at det som er inntektsført for en sektor samtidig må være utgift for en annen sektor framkommer noen opplysninger om "Andre norske sektorer". Interne overføringer innen "Andre norske sektorer" vil ikke komme med.

På debetsiden av inntektskonto føres også konsum som inntektsanvendelse, offentlig konsum for sektoren "Offentlig forvaltning" og privat konsum for personer som inngår i "Andre norske sektorer".

VI. Nærmere om balansekonti

Kredittmarkedstatistikken gir pålydende verdier for finansobjekter etter kreditor- og debitorsektor. I denne statistikk er "Andre norske sektorer" en rest-sektor.

Ifølge SNA skal beholdningene av finansobjekter angis til markedsverdi. Det er forsøkt å følge dette prinsipp, både for kreditor- og debitorsektor.

* ("Utlandet" forutsettes ikke å eie realkapital, men regnes i stedet å ha tilsvarende fordringer på Norge.)

For alle objekter unntatt gull, ihendehaverobligasjoner og aksjer forutsettes at markedsverdi og pålydende verdi er den samme. For gull, ihendehaverobligasjoner og aksjer kan markedsverdien være forskjellig fra pålydende verdi, forskjellen er kalt kursdifferanse. Kursdifferansen er ført på egne konti. Dermed kan det gis både pålydende verdier og markedsverdier. Gull er vurdert til den verdi som er ført opp i Norges Banks balanser. For ihendehaverobligasjoner er det laget en kursindeks for hver utstedersektor (debitorsektor) basert på børskurser og opplysninger om gjenstående beløp for de børsnoterte lån. Med Kredittmarkedstatistikkens tall for pålydende verdier og disse kursindekser er det beregnet markedsverdier for ihendehaverobligasjoner etter kreditor- og debitorsektor. For aksjer er det gjort en tilsvarende beregning. Med Kredittmarkedstatistikkens tall for aksjer til pålydende verdi og kursindekser basert på et utvalg av børsnoterte selskaper er det beregnet en markedsverdi for aksjer etter kreditor- og debitorsektor.

Egenkapitalen som er balansekontienes saldobost, blir differansen mellom aktive finansobjekter til markedsverdi og passive finansobjekter til markedsverdi. Dette avviker fra vanlig regnskapspraksis ellers idet passive finansobjekter vanligvis føres opp til pålydende verdi. Som nevnt foran vil imidlertid kursdifferansene bli ført på egne konti slik at det ikke skulle være noe problem å finne egenkapitalen som differansen mellom aktiva til markedsverdi og passiva til pålydende verdi.

VII. Nærmere om omvurderingskonti og kapitalendringskonti

I omvurderingene inngår endringer i kursdifferansene på gull, aksjer og ihendehaverobligasjoner, verdiendringer som følge av valutakursendringer for finansobjekter utstedt i utenlandsk valuta, regnskapsførte opp- og nedskrivninger av finansobjekter i de sektorene det er regnskaper for, prisvinst på realkapital og andre omvurderinger.

Fra åpnings- og avslutningsbalansene for en sektor kan det for hvert finansobjekt på aktiva- og passivasiden finnes endring i beholdningen i løpet av året. Fra denne endringen trekkes omvurderingen av dette finansobjektet ifølge omvurderingskonto. Det som framkommer som resten føres på kapitalendringskonto.

VIII. Deling av "Andre norske sektorer"

Delingen av "Andre norske sektorer" i "Private ikke-personlige foretak" og "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l." følger to hovedprinsipper:

1. Det benyttes fordelingsnøkler til å fordele inntekts- og utgiftsarter samt realinvesteringer.
2. Nivået for en størrelse som for eksempel nettokjøp av finansobjekter bestemmes for en av de to undersektorene. Den andre sektoren bestemmes som en rest.

Nedenfor blir det gått nærmere inn på delingen av hver post på inntektskonto.

Lønn er i sin helhet selvfølgelig ført til "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l.". Det samme gjelder stønader til private konsumenter og på debetsiden av inntektskontoen også konsum.

Eierinntekten er fordelt etter nøkler for hver næring. Disse nøklene er utarbeidet på basis av Inntekts- og formuestillingen for året 1967, Industristatistikken, Bedriftstillingen 1963 og Bedrifts- og foretaksregisteret. Det er benyttet de samme nøkler for de årene det er foretatt beregninger for, 1967-70. Grunnlaget for å lage nøklene er forskjellig for hver næring, og nokså svakt for enkelte næringer idet forskjellen mellom nasjonalregnskapets eierinntekt og netto driftsinntekt som er det begrep fra inntektsundersøkelsen som skal tilsvare

eierinntekt, er nokså stor. Sammenligner en eierinntekt pluss kapitalslit med brutto drifts- inntekt, for øvrig bare mulig for 1967, er det større forskjeller. Renter og aksjeutbytte er fordelt etter nøkler basert på Inntektsstatistikken 1967, betalt aksjeutbytte er selvfølgelig ført til "Private ikke-personlige foretak".

Utbytte på eierkapital er ført til "Private ikke-personlige foretak" i sin helhet. For inntekt av patenter, leie m.v. finnes det tall i utenriksregnskapet for strømmen til og fra utlandet. De tilsvarende inntekter og utgifter for Norge er ført til "Private ikke-personlige foretak".

Netto skadeforsikringspremier som utgift og skadeforsikringserstatninger som inntekt er ført på "Andre norske sektorer" i sin helhet. De er fordelt med samme nøkler på "Private ikke-personlige foretak" og "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l.". Som fordelingsnøkkel er brukt de to sektorens realkapital ifølge Inntekts- og formuestellingen 1967.

Direkte skatter og trygdepremier er fordelt slik at skatter betalt av etterskudds- pliktige og trygdepremier er ført til "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l.". Arbeidsgiverandelen av trygdepremier er også ført som betalt av denne sektor idet den er med i den lønn sektoren mottar.

Andre innenlandske overføringer er delt skjønsmessig. Det er her tale om relativt små beløp, størrelsesorden 100-200 mill.kr. så fordelingen her spiller liten rolle.

Overføringer til og fra utlandet finnes i utenriksregnskapet og som utgift, dvs. til utlandet, i den offentlige sektors regnskaper. Det utlandet har mottatt fra Norge og som ikke er utgiftsført i den offentlige sektors regnskaper, er regnet som betalt av "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l.". Overføringer fra utlandet til Norge er regnet som mottatt av "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l.". .

Nettoinvesteringene fordeles på de to sektorene på en lignende måte som eierinntekten.

Den inntektskonto og den sparing som framkommer som saldo for "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l." er godtatt fullt ut. Det vil si at all uoverensstemmelse i sektoren "Andre norske sektorer" føres til "Private ikke-personlige foretak" og at uoverensstemmelsene antas å være null i sektoren "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l."

Nettokjøp av finansobjekter, dvs. transaksjonsendringer i aktive finansobjekter minus transaksjonsendringer i passive finansobjekter i sektoren "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l." kan da bestemmes. Nettokjøp av finansobjekter i sektoren "Private ikke-personlige foretak" bestemmes som differansen mellom nettokjøp av finansobjekter i sektoren "Andre norske sektorer" og nettokjøp av finansobjekter i sektoren "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l."

Objektfordelingen av nettokjøp av finansobjekter i de to undersektorene skjer på følgende måte. Nettokjøp av finansobjekter i "Private ikke-personlige foretak" objektfordelles ved hjelp av Byråets Regnskapsstatistikk og statistikk fra Norges Rederforbund. Denne statistikk klarer ikke å forklare hele det tall som er funnet for nettokjøp av finansobjekter for sektoren "Private ikke-personlige foretak". Derfor innføres en ny sektor, "Andre norske foretak", som blir en undersektor av "Private ikke-personlige foretak", den blir en residualsektor i "Private ikke-personlige foretak". "Andre norske foretak" har på det nåværende trinn i beregningene bare nettokjøp av finansobjekter uten objektspesifikasjon. Endringen i hvert finansobjekt på aktiva- og passivasiden for sektoren "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l." finnes som differansen mellom endringen i tilsvarende objekt for "Andre norske sektorer" og sektoren "Private ikke-personlige foretak", her beregnet ut fra Regnskapsstatistikken og Rederforbundets opplysninger. Endringen for hvert finansobjekt i sektoren summert over alle objekter gir nettokjøp av finansobjekter i sektoren.

Denne beregning gjentas for hvert år. Det gjenstår nå å sannsynliggjøre det objektsfordelte nettokjøp av finansobjekter. Til det brukes f.eks. endring i boliglån. Hvis nivåene på endringene i finansobjekter ser lite sannsynlig ut i en eller begge sektorer, foretas det en korreksjon. Denne vil føre til en endring i objektene i sektoren "Andre norske foretak". Dernest følger en vurdering av denne sektoren.

For årene 67, 68 og 69 viser det seg at endringen i nettofordringer for "Andre norske foretak" blir positiv ved de foreløpige beregninger som er foretatt. Dette kan virke lite sannsynlig. En reduksjon av endringen i nettofordringer for "Andre norske foretak" mot en tilsvarende økning av endring av nettofordringer i sektoren "Personlige næringsdrivende og lønns-takere o.l." vil antakelig gi et mer sannsynlig resultat.

Med de endringer som er beregnet for finansobjektene kan det ut fra en utgangsbalanse beregnes balansetall. Balansen pr. 31/12-1967 for "Andre norske sektorer" er delt ved hjelp av nøkler fra Inntekts- og formuestellingen 1967. Inntekts- og formuestellingen 1970 omfatter bare forskuddspliktige skattytere, så det er bare for 1967 vi har materiale til å lage slike nøkler.

Finansobjektene lån og andre fordringer er i Kredittmarkedstatistikken slik at interne fordrings- og gjeldsforhold i "Andre norske sektorer" ikke kommer med. Kredittmarkedstati-stikkens tall for disse objekter i "Andre norske sektorer" er derfor blåst opp til Inntekts- og formuestellingens nivå idet interne fordrings- og gjeldsforhold skulle være med her.

Det kan nevnes at det som et første forsøk ble brukt fordelingsnøkler fra Inntekts- og formuestellingen 1967 til å dele balansene for alle årene 1967-69. Dette gav imidlertid store uoverensstemmelser for årene 68 og 69. Denne metode ble derfor forkastet til fordel for den metode som er beskrevet foran og som tar utgangspunkt i at den inntektskonto som er beregnet for personlige næringsdrivende og lønns-takere o.l. aksepteres fullt ut.

IX. Sluttmerknader

I tabellene bak er det vist disponibel inntekt, kapitaltilvekst, nettofordringsendring og balanser for de institusjonelle sektorer. Realkapital er ennå ikke innarbeidet i balansene. Dette påvirker selvfølgelig tallet for egenkapital.

Det kan understrekes at tallene for Andre norske sektorer er usikre idet sektoren er en residual-sektor. Tallene for Private ikke-personlige foretak og Personlige næringsdrivende og lønns-takere o.l. blir da selvfølgelig også usikre. Det er et sterkt behov for mer støtte i primærstatistikken.

TABELLVEDLEGG

Tabell 1. Disponibel inntekt, kapitaltilvekst og nettofordringsendring etter institusjonell sektor. Mill.kr.

	1967*	1968*	1969*
<u>OFFENTLIG FORVALTNING</u>			
Inntekter i alt	29 107	32 972	36 785
Utgifter i alt	15 397	18 722	20 736
Disponibel inntekt	13 710	14 250	16 049
Konsum	9 026	9 931	10 952
Sparing	4 684	4 319	5 097
Uoverensstemmelse	127	19 ¹⁾	-165
Omvurdering	112	206	537
Kapitaltilvekst (formuesendring)	4 923	4 544	5 469
Endring i realkapital	2 974	3 099	3 692
Nettorealinvestering	2 974	3 099	3 692
Omvurdering av realkapital
Endring i nettofordringer	1 949	1 445	1 777
Nettokjøp av finansobjekter	1 837	1 239	1 240
Omvurdering av fordringer og gjeld	112	206	537
<u>FINANSINSTITUSJONER</u>			
Inntekter i alt	3 560	3 972	4 607
Utgifter i alt	3 244	3 527	4 163
Disponibel inntekt	316	445	444
Sparing	316	445 ²⁾	444
Uoverensstemmelse	-58	233	42
Omvurdering	-13	166	-354
Kapitaltilvekst (formuesendring)	245	844	132
Endring i realkapital	155	165	165
Nettorealinvestering	155	165	165
Omvurdering av realkapital
Endring i nettofordringer	90	679	-33
Nettokjøp av finansobjekter	103	513	321
Omvurdering av fordringer og gjeld	-13	166	-354
<u>STATSFORETAK</u>			
Inntekter i alt	536	499	720
Utgifter i alt	553	618	652
Disponibel inntekt	-17	-119	68
Sparing	-17	-119	68
Uoverensstemmelse	-4	-63	64
Omvurdering	33	-266	293
Kapitaltilvekst (formuesendring)	12	-448	425
Endring i realkapital	662	638	785
Nettorealinvestering	662	638	785
Omvurdering av realkapital
Endring i nettofordringer	-650	-1 086	-360
Nettokjøp av finansobjekter	-683	-820	-653
Omvurdering av fordringer og gjeld	33	-266	293
<u>ANDRE NORSKE SEKTORER</u>			
Inntekter i alt	55 164	59 383	64 867
Utgifter i alt	17 850	19 637	22 152
Disponibel inntekt	37 314	39 746	42 715
Konsum	33 327	35 502	39 324
Sparing	3 987	4 244	3 391
Uoverensstemmelse	308	292	-122
Omvurdering	381	-406	-1 294

1) Herav -225 som følge av overflytting av DUF fra off. forvaltning til finansinstitusjoner (jfr. note 2). 2) Herav 225 som følge av overflytting av DUF fra off. forvaltning til finansinstitusjoner (jfr. note 1).

Tabell 1 (forts.). Disponibel inntekt, kapitaltilvekst og nettofordringsendring etter institusjonell sektor. Mill. kr.

	1967*	1968*	1969*
ANDRE NORSKE SEKTORER (FORTS.).			
Kapitaltilvekst (formuesendring)	4 676	4 130	1 975
Endring i realkapital	6 916	4 323	3 447
Nettorealinvestering	6 916	4 323	3 447
Omvurdering av realkapital
Endring i nettofordringer	-2 240	-193	-1 472
Nettokjøp av finansobjekter	-2 621	213	-178
Omvurdering av fordringer og gjeld	381	-406	-1 294
Herav:			
PRIVATE IKKE PERSONLIGE FORETAK			
Inntekter i alt	6 086	6 228	6 873
Utgifter i alt	3 200	3 475	3 985
Disponibel inntekt	2 886	2 753	2 888
Sparing	2 886	2 753	2 888
Uoverensstemmelse	308	292	-122
Omvurdering	867	-1 073	-2 715
Kapitaltilvekst (formuesendring)	4 061	1 972	51
Endring i realkapital	4 110	1 603	71
Nettorealinvestering	4 110	1 603	71
Omvurdering av realkapital
Endring i nettofordringer	-49	369	-20
Nettokjøp av finansobjekter ¹⁾	-916	1 442	2 695
Omvurdering av fordringer og gjeld	867	-1 073	-2 715
PERSONLIGE NÆRINGSDRIVENDE OG LØNNSTAKERE O.L.			
Inntekter i alt	49 078	53 155	57 994
Utgifter i alt	14 650	16 162	18 167
Disponibel inntekt	34 428	36 993	39 827
Konsum	33 327	35 502	39 324
Sparing	1 101	1 491	503
Uoverensstemmelse	0	0	0
Omvurdering	-486	667	1 421
Kapitaltilvekst (formuesendring)	615	2 158	1 924
Endring i realkapital	2 806	2 720	3 376
Nettorealinvestering	2 806	2 720	3 376
Omvurdering av realkapital
Endring i nettofordringer	-2 191	-562	-1 452
Nettokjøp av finansobjekter ²⁾	-1 705	-1 229	-2 873
Omvurdering av fordringer og gjeld	-486	667	1 421
UTLANDET³⁾			
Eksportoverskott	1 105	-1 282	-1 510
Rente og stønadsoverskott	632	618	599
Overskott på driftsregnskapet	1 737	-664	-911
Uoverensstemmelse	-373	-481	181
Omvurderinger	-513	300	818
Endring i nettofordringer	851	-845	88
Nettokjøp av finansobjekter	1 364	-1 145	-730
Omvurderinger av fordringer og gjeld	-513	300	818

1) Herav skipsfart h.h.v. -700, 1030 og 1785 i 1967, 1968 og 1969. 2) Herav øking i lån til boliger og forretningsbygg (iflg. KMS) med h.h.v. 2115, 2220 og 3312 i 1967, 1968 og 1969. 3) Inntekts- og utgiftsstrømmer er betraktet fra utlandets side.

Tabell 2. Offentlig forvaltning. Disponibel inntekt, kapitaltilvekst og nettofordringsendring. Mill. kr.

	1967*	1968*	1969*
INNTEKTER I ALT	29 107	32 972	36 785
Eierinntekt	348	388	414
Renter	962	1 113	1 280
Aksjeutbytte	31	23	27
Utbytte på eierkapital	317	393	414
Direkte skatter og trygdepremier	13 766	15 137	16 853
Indirekte skatter	8 801	9 172	10 785
Andre innenlandske overføringer	4 882	6 746	7 012
UTGIFTER I ALT	15 397	18 722	20 736
Renter	956	1 094	1 218
Utbytte på eierkapital	464	544	544
Stønader til private konsumenter	6 374	7 322	8 455
Andre innenlandske overføringer	4 891	6 741	7 002
Overføringer til og fra utlandet	107	166	222
Subsidier	2 605	2 855	3 295
Disponibel inntekt	13 710	14 250	16 049
Konsum	9 026	9 931	10 952
Sparing	4 684	4 319	5 097
Uoverensstemmelse	127	19 ¹⁾	-165
Omvurdering	112	206	537
Kapitaltilvekst (formuesendring)	4 923	4 544	5 469
Endring i realkapital	2 974	3 099	3 692
Nettorealinvestering	2 974	3 099	3 692
Omvurdering av realkapital
Endring i nettofordringer	1 949	1 445	1 777
Nettokjøp av finansobjekter	1 837	1 239	1 240
Omvurdering av fordringer og gjeld	112	206	537
Endring i finansaktiva	4 895	3 485	3 548
Endring i pålydende verdi	5 083	3 190	3 524
Gull og trekkrettigheter i IMF	-	-	-1 071
Sedler og skillemynt	-4	50	78
Bankinnskott	872	-171	575
Ihendehaverobligasjoner	-33	1 237	836
Aksjer	272	106	-237
Utlån	2 607	755	2 048
Eierkapital	778	829	896
Andre fordringer	591	384	399
Endring i kursdifferanse	-188	295	24
Ihendehaverobligasjoner	12	-4	-226
Aksjer	-200	299	250
Endring i finanspassiva	2 946	2 040	1 771
Endring i pålydende verdi	2 891	1 961	2 605
Statskasseveksler	2	-	-2
Ihendehaverobligasjonslån	1 207	1 812	1 554
Aksjekapital	-1	-	-
Lån	1 506	-182	1 100
Eierkapital	60	137	144
Annen gjeld	117	194	-191
Endring i kursdifferanse	55	79	-834
Ihendehaverobligasjonslån	55	79	-834
Aksjekapital	-	-	-

1) Herav -255 som følge av overflytting av DUF fra offentlig forvaltning til finansinstitusjoner.

Tabell 3. Finansinstitusjoner. Disponibel inntekt, kapitalvekst og nettofordringsendring. Mill.kr.

	1967*	1968*	1969*
INNTEKTER I ALT	3 560	3 972	4 607
Eierinntekt	-651	-790	-905
Renter	3 264	3 691	4 343
Aksjeutbytte	32	56	49
Utbytte på eierkapital	19	24	28
Nettoskadeforsikringspremier	818	912	1 039
Andre innenlandske overføringer	78	79	53
UTGIFTER I ALT	3 244	3 527	4 163
Renter	1 969	2 207	2 630
Aksjeutbytte	95	110	128
Skadeforsikringserstatninger	818	912	1 039
Direkte skatter og trygdepremier	106	118	128
Andre innenlandske overføringer	256	180	238
Disponibel inntekt	316	445	444
Sparing	316	445	444
Uoverensstemmelse	-58	233 ¹⁾	42
Omvurdering	-13	166	-354
Kapitaltilvekst (formuesendring)	245	844	132
Endring i realkapital	155	165	165
Nettorealinvestering	155	165	165
Omvurdering av realkapital
Endring i nettofordringer	90	679	-33
Nettokjøp av finansobjekter	103	513	321
Omvurdering av fordringer og gjeld	-13	166	-354
Endring i finansaktiva	6 909	8 294	10 206
Endring i pålydende verdi	6 906	7 939	10 688
Gull og trekkrettigheter i IMF	-	40	1 128
Sedler og skillemynt	16	54	23
Bankinnskott	1 179	1 287	1 189
Statskasseveksler	-9	-14	-8
Ihendehaverobligasjoner	1 640	1 387	879
Aksjer	87	143	192
Utlån	3 976	4 582	6 817
Eierkapital	-	-	-
Andre fordringer	17	460	468
Endring i kursdifferanse	3	355	-482
Gull og trekkrettigheter i IMF	-	-	-46
Ihendehaverobligasjoner	34	108	-939
Aksjer	-31	247	503
Endring i finanspassiva	6 819	7 615	10 239
Endring i pålydende verdi	6 823	7 400	10 292
Sedler og skillemynt	431	354	409
Bankinnskott	3 614	3 786	4 388
Ihendehaverobligasjonslån	268	398	684
Aksjekapital	43	108	186
Lån	1 216	1 588	2 747
Forsikringsforpliktelse	716	620	646
Eierkapital	34	28	71
Annen gjeld	502	518	1 161
Endring i kursdifferanse	-4	215	-53
Ihendehaverobligasjonslån	5	49	-288
Aksjekapital	-9	166	235

1) Herav 255 som følge av overflytting av DUF fra offentlig forvaltning til finansinstitusjoner. Dvs. -22 av andre grunner.

Tabell 4. Statsforetak. Disponibel inntekt, kapitalvekst og nettofordringsendring. Mill.kr.

	1967*	1968*	1969*
<u>INNTEKTER I ALT</u>	536	499	720
Eierinntekt	222	141	383
Renter	33	34	45
Aksjeutbytte	2	1	3
Utbytte på eierkapital	273	318	282
Andre innenlandske overføringer	6	5	7
<u>UTGIFTER I ALT</u>	553	618	652
Renter	305	335	380
Aksjeutbytte	14	22	27
Utbytte på eierkapital	126	167	152
Direkte skatter og trygdepemier	79	89	90
Andre innenlandske overføringer	29	5	3
Disponibel inntekt	-17	-119	68
Sparing	-17	-119	68
Uoverensstemmelse	-4	-63	64
Omvurdering	33	-266	293
Kapitaltilvekst (formuesendring)	12	-448	425
Endring i realkapital	662	638	785
Nettorealinvestering	662	638	785
Omvurdering av realkapital
Endring i nettofordringer	-650	-1 086	-360
Nettokjøp av finansobjekter	-683	-820	-653
Omvurdering av fordringer og gjeld	33	-266	293
Endring i finansaktiva	465	475	425
Endring i pålydende verdi	453	458	331
Sedler og skillemynt	193	22	28
Bankinnskott	153	84	22
Ihendehaverobligasjoner	7	-2	-5
Aksjer	46	1	34
Utlån	11	35	40
Eierkapital	17	17	43
Andre fordringer	26	301	169
Endring i kursdifferanse	12	17	94
Ihendehaverobligasjoner	-	-	-
Aksjer	12	17	94
Endring i finanspassiva	1 115	1 561	785
Endring i pålydende verdi	1 186	1 275	685
Ihendehaverobligasjonslån	27	1	-30
Aksjekapital	109	120	-261
Lån	94	330	37
Eierkapital	682	646	694
Annen gjeld	274	178	245
Endring i kursdifferanse	-71	286	100
Ihendehaverobligasjonslån	9	5	-54
Aksjekapital	-80	281	154

Tabell 5. Andre norske sektorer. Disponibel inntekt, kapitalvekst og nettofordringsendring. Mill.kr.

	1967*	1968*	1969*
INNTEKTER I ALT	55 164	59 383	64 867
Lønn (inkl. arb.g.avg.)	32 080	34 648	37 614
Eierinntekt	13 737	14 210	14 843
Renter	1 174	1 340	1 868
Aksjeutbytte	417	449	453
Inntekt av patenter, leie m.v.	49	46	51
Skadeforsikringserstatninger	818	912	1 039
Andre innenlandske overføringer	210	96	171
Stønader til private konsumenter	6 374	7 322	8 455
Overføringer til og fra utlandet	305	360	373
UTGIFTER I ALT	17 850	19 637	22 152
Renter	2 806	3 147	3 719
Aksjeutbytte	397	396	438
Utbytte på eierkapital	19	24	28
Inntekt av patenter, leie m.v.	97	98	105
Netto skadeforsikringspremier	818	912	1 039
Direkte skatter og trygdepremier	13 579	14 931	16 639
Overføringer til og fra utlandet	134	129	184
Disponibel inntekt	37 314	39 746	42 715
Konsum	33 327	35 502	39 324
Sparing	3 987	4 244	3 391
Uoverensstemmelse	308	292	-122
Omvurdering	381	-406	-1 294
Kapitaltilvekst (formuesendring)	4 676	4 130	1 975
Endring i realkapital	6 916	4 323	3 447
Nettorealinvestering	6 916	4 323	3 447
Omvurdering av realkapital
Endring i nettofordringer	-2 240	-193	-1 472
Nettokjøp av finansobjekter	-2 621	213	-178
Omvurdering av fordringer og gjeld	381	-406	-1 294
Endring i finansaktiva	6 540	8 165	9 242
Endring i pålydende verdi	7 157	7 047	6 864
Sedler og skillemynt	220	233	288
Bankinnskott	2 417	3 428	3 595
Ihendehaverobligasjoner	-23	236	38
Aksjer	126	347	299
Utlån	1 379	1 404	283
Forsikringskrav	716	620	646
Andre fordringer	2 322	779	1 715
Endring i kursdifferanse	-617	1 118	2 378
Ihendehaverobligasjoner	11	23	-131
Aksjer	-628	1 095	2 509
Endring i finanspassiva	8 780	8 358	10 714
Endring i pålydende verdi	9 714	6 798	7 083
Ihendehaverobligasjonslån	312	218	118
Aksjekapital	285	394	262
Lån	6 812	4 940	5 526
Annen gjeld	2 305	1 246	1 177
Endring i kursdifferanse	-934	1 560	3 631
Ihendehaverobligasjonslån	-13	14	-111
Aksjekapital	-921	1 546	3 742

Tabell 6. Private ikke-personlige foretak. Disponibel inntekt, kapitalvekst og nettofordringsendring. Mill.kr.

	1967*	1968*	1969*
INNTEKTER I ALT	6 086	6 228	6 873
Eierinntekt	4 880	4 972	5 218
Renter	432	505	783
Aksjeutbytte	185	199	201
Inntekt av patenter, leie m.v.	49	46	51
Skadeforsikringserstatninger	393	439	500
Andre innenlandske overføringer	147	67	120
UTGIFTER I ALT	3 200	3 475	3 985
Renter	1 569	1 759	2 079
Aksjeutbytte	397	396	438
Utbytte på eierkapital	19	24	28
Inntekt av patenter, leie m.v.	97	98	105
Netto skadeforsikringspremier	393	439	500
Direkte skatter og trygdepremier	725	759	835
Disponibel inntekt	2 886	2 753	2 888
Sparing	2 886	2 753	2 888
Uoverensstemmelse	308	292	-122
Omvurdering	867	-1 073	-2 715
Kapitaltilvekst (formuesendring)	4 061	1 972	51
Endring i realkapital	4 110	1 603	71
Nettorealinvestering	4 110	1 603	71
Omvurdering av realkapital
Endring i nettofordringer	-49	369	-20
Nettokjøp av finansobjekter ¹⁾	-916	1 442	2 695
Omvurdering av fordringer og gjeld	867	-1 073	-2 715
Endring i finansaktiva	3 775	3 651	3 955
Endring i pålydende verdi	4 025	3 204	3 003
Sedler og skillemynt	1	-2	4
Bankinnskott	-33	267	243
Ihendehaverobligasjoner	-11	206	-7
Aksjer	59	135	94
Utlån og andre fordringer	4 009	2 598	2 669
Endring i kursdifferanse	-250	447	952
Ihendehaverobligasjoner	4	1	-43
Aksjer	-254	446	995
Endring i finanspassiva	3 824	3 282	3 975
Endring i pålydende verdi	4 758	1 722	344
Ihendehaverobligasjonslån	313	219	119
Aksjekapital	285	394	262
Lån og annen gjeld	4 160	1 109	-37
Endring i kursdifferanse	-934	1 560	3 631
Ihendehaverobligasjonslån	-13	14	-111
Aksjekapital	-921	1 546	3 742

1) Herav skipsfart h.h.v. -700, 1030 og 1785 i 1967, 1968 og 1969.

Tabell 7. Personlige næringsdrivende og lønntakere o.l. Disponibel inntekt, kapitalvekst og nettofordringsendring. Mill.kr.

	1967*	1968*	1969*
INNTEKTER I ALT	49 078	53 155	57 994
Lønn (inkl. arb.g.avg.)	32 080	34 648	37 614
Eierinntekt	8 857	9 238	9 625
Renter	742	835	1 085
Aksjeutbytte	232	250	252
Skadeforsikringserstatninger	425	473	539
Andre innenlandske overføringer	63	29	51
Stønader til private konsumenter	6 374	7 322	8 455
Overføringer til og fra utlandet	305	360	373
UTGIFTER I ALT	14 650	16 162	18 167
Renter	1 237	1 388	1 640
Netto skadeforsikringspremier	425	473	539
Direkte skatter og trygdepremier	12 854	14 172	15 804
Overføringer til og fra utlandet	134	129	184
Disponibel inntekt	34 428	36 993	39 827
Konsum	33 327	35 502	39 324
Sparing	1 101	1 491	503
Uoverensstemmelse	0	0	0
Omvurdering	-486	667	1 421
Kapitaltilvekst (formuesendring)	615	2 158	1 924
Endring i realkapital	2 806	2 720	3 376
Nettorealinvestering	2 806	2 720	3 376
Omvurdering av realkapital
Endringer i nettofordringer	-2 191	-562	-1 452
Nettokjøp av finansobjekter	-1 705	-1 229	-2 873
Omvurdering av fordringer og gjeld ..	-486	667	1 421
Endring i finansaktiva	2 765	4 514	5 287
Endring pålydende verdi	3 132	3 843	3 861
Sedler og skillemynt	219	235	284
Bankinnskott	2 450	3 161	3 352
Ihendehaverobligasjoner	-12	30	45
Aksjer	67	212	205
Forsikringskrav	716	620	646
Utlån og andre fordringer	-308	-415	-671
Endring i kursdifferanse	-367	671	1 426
Ihendehaverobligasjoner	7	22	-88
Aksjer	-374	649	1 514
Endring i finanspassiva	4 956	5 076	6 739
Endring pålydende verdi	4 956	5 076	6 739
Ihendehaverobligasjonslån	-1	-1	-1
Aksjekapital	-	-	-
Lån og annen gjeld ¹⁾	4 957	5 077	6 740
Endring kursdifferanse	0	0	0
Ihendehaverobligasjonslån	0	0	0
Aksjekapital	0	0	0

1) Herav øking i lån til boliger og forretningsbygg (iflg. KMS) med h.h.v. 2115, 2220 og 3312 i 1967, 1968 og 1969.

Tabell 8. Utlandet. Overskott på driftsregnskapet og nettofordringsendring. Mill.kr.

	1967*	1968*	1969*
INNTEKTER I ALT	2 542	312	436
Eksportoverskott	1 105	-1 282	-1 510
Lønn (inkl. arg.g.avg.)	47	50	60
Renter	981	1 080	1 263
Aksjeutbytte	65	60	94
Inntekt av patenter, leie m.v.	97	98	105
Direkte skatter og trygdepremier	6	11	18
Overføringer til og fra utlandet	241	295	406
UTGIFTER I ALT	805	976	1 347
Lønn (inkl. arg.g.avg.)	24	24	24
Renter	378	475	852
Aksjeutbytte	41	61	33
Inntekt av patenter, leie m.v.	49	46	51
Direkte skatter og trygdepremier	8	10	14
Overføringer til og fra utlandet	305	360	373
Overskott på driftsregnskapet	1 737	-664	-911
Uoverensstemmelse	-373	-481	181
Omvurdering	-513	300	818
Endring i nettofordringer	851	-845	88
Nettokjøp av finansobjekter	1 364	-1 145	-730
Omvurdering av fordringer og gjeld	-513	300	818
Endringer i finansaktiva	2 588	959	2 209
Endring i pålydende verdi	2 722	609	1 472
Bankinnskott	13	77	158
Ihendehaverobligasjoner	515	69	-16
Aksjer	99	117	38
Utlån	1 757	123	650
Andre fordringer	338	223	642
Endring i kursdifferanse	-134	350	737
Ihendehaverobligasjoner	10	13	-18
Aksjer	-144	337	755
Endring i finanspassiva	1 737	1 804	2 121
Endring i pålydende verdi	1 707	1 809	2 214
Gull og trekkrettigheter i IMF	0	40	57
Sedler og skillemynt	-6	5	8
Bankinnskott	1 020	919	1 151
Statskasseveksler	-11	-14	-6
Ihendehaverobligasjonslån	292	498	-594
Aksjekapital	195	92	139
Lån	102	223	428
Eierkapital	19	35	30
Annen gjeld	96	11	1 001
Endring i kursdifferanse	30	-5	-93
Gull og trekkrettigheter i IMF	0	0	-46
Ihendehaverobligasjonslån	11	-7	-27
Aksjekapital	19	2	-20

Tabell 9. Offentlig forvaltning. Balanse pr. 31/12. Mill.kr.

	1966*	1967*	1968*	1969*
AKTIVA	40 972	45 867	49 352	52 900
Fordringer til pålydende verdi	40 311	45 394	48 584	52 108
Gull og trekkrettigheter i IMF	1 071	1 071	1 071	-
Sedler og skillemynt	74	70	120	198
Bankinnskott	5 781	6 653	6 482	7 057
Ihendehaverobligasjoner	1 768	1 735	2 972	3 808
Aksjer	963	1 235	1 341	1 104
Utlån	15 054	17 661	18 416	20 464
Eierkapital	12 943	13 721	14 550	15 446
Andre fordringer	2 657	3 248	3 632	4 031
Kursdifferanse	661	473	768	792
Gull og trekkrettigheter i IMF	-	-	-	-
Ihendehaverobligasjonslån	-94	-82	-86	-312
Aksjer	755	555	854	1 104
Realkapital
PASSIVA	40 972	45 867	49 352	52 900
Gjeld til pålydende verdi	31 037	33 928	35 889	38 494
Statskasseveksler	-	2	2	-
Ihendehaverobligasjonslån	11 502	12 709	14 521	16 075
Aksjekapital	14	13	13	13
Lån	8 727	10 233	10 051	11 151
Eierkapital	2 496	2 556	2 693	2 837
Annen gjeld	8 298	8 415	8 609	8 418
Kursdifferanse	-403	-348	-269	-1 103
Ihendehaverobligasjoner	-403	-348	-269	-1 103
Aksjekapital	-	-	-	-
Egenkapital.....	10 338	12 287	13 732	15 509

Tabell 10. Finansinstitusjoner. Balanse pr. 31/12. Mill.kr.

	1966*	1967*	1968*	1969*
AKTIVA	73 596	80 505	88 799	99 005
Fordringer til pålydende verdi	73 576	80 482	88 421	99 109
Gull og trekkrettigheter i IMF	84	84	124	1 252
Sedler og skillemynt	392	408	462	485
Bankinnskott	6 777	7 956	9 243	10 432
Statskasseveksler	31	22	8	-
Ihendehaverobligasjoner	13 588	15 228	16 615	17 494
Aksjer	863	950	1 093	1 285
Utlån	44 098	48 074	52 656	59 473
Eierkapital	18	18	18	18
Andre fordringer	7 725	7 742	8 202	8 670
Kursdifferanse	20	23	378	-104
Gull og trekkrettigheter i IMF	46	46	46	-
Ihendehaverobligasjonslån	-580	-546	-438	-1 377
Aksjer	554	523	770	1 273
Realkapital
PASSIVA	73 596	80 505	88 799	99 005
Gjeld til pålydende verdi	70 847	77 670	85 070	95 362
Sedler og skillemynt	5 753	6 184	6 538	6 947
Bankinnskott	30 820	34 434	38 220	42 608
Ihendehaverobligasjonslån	3 835	4 103	4 501	5 185
Aksjekapital	1 047	1 089	1 197	1 383
Lån	13 191	14 407	15 995	18 742
Forsikringsforpliktelser	11 495	12 211	12 831	13 477
Eierkapital	592	626	654	725
Annen gjeld	4 114	4 616	5 134	6 295
Kursdifferanse	148	144	359	306
Ihendehaverobligasjoner	-289	-284	-235	-523
Aksjekapital	437	428	594	829
Egenkapital	2 601	2 691	3 370	3 337

Tabell 11. Statsforetak. Balanse pr. 31/12. Mill.kr.

	1966*	1967*	1968*	1969*
AKTIVA	2 567	3 032	3 507	3 932
Fordringer til pålydende verdi	2 532	2 985	3 443	3 774
Sedler og skillemynt	39	232	254	282
Bankinnskott	611	764	848	870
Ihendehaverobligasjoner	25	32	30	25
Aksjer	53	99	100	134
Utlån	336	347	382	422
Eierkapital	141	158	175	218
Andre fordringer	1 327	1 353	1 654	1 823
Kursdifferanse	35	47	64	158
Ihendehaverobligasjonslån	-1	-1	-1	-1
Aksjer	36	48	65	159
Realkapital
PASSIVA	2 567	3 032	3 507	3 932
Gjeld til pålydende verdi	14 362	15 548	16 823	17 508
Ihendehaverobligasjonslån	1 147	1 174	1 175	1 145
Aksjekapital	669	778	898	637
Lån	1 075	1 169	1 499	1 536
Eierkapital	9 784	10 466	11 112	11 806
Annen gjeld	1 687	1 961	2 139	2 384
Kursdifferanse	540	469	755	855
Ihendehaverobligasjoner	-22	-13	-8	-62
Aksjekapital	562	482	763	917
Egenkapital	-12 335	-12 985	-14 071	-14 431

Tabell 12. Andre norske sektorer. Balanse pr. 31/12. Mill.kr.

	1966*	1967*	1968*	1969*
AKTIVA	76 430	82 970	91 135	100 377
Fordringer til pålydende verdi	73 286	80 443	87 490	94 354
Sedler og skillemynt	5 300	5 520	5 753	6 041
Bankinnskott	20 391	22 808	26 236	29 831
Ihendehaverobligasjoner	2 071	2 048	2 284	2 322
Aksjer	4 288	4 414	4 761	5 060
Utlån	12 698	14 077	15 481	15 764
Forsikringskrav	11 495	12 211	12 831	13 477
Andre fordringer	17 043	19 365	20 144	21 859
Kursdifferanse	3 144	2 527	3 645	6 023
Ihendehaverobligasjonslån	-115	-104	-81	-212
Aksjer	3 259	2 631	3 726	6 235
Realkapital
PASSIVA	76 430	82 970	91 135	100 377
Gjeld til pålydende verdi	83 106	92 820	99 618	106 701
Ihendehaverobligasjonslån	1 575	1 887	2 105	2 223
Aksjekapital	4 998	5 283	5 677	5 939
Lån	61 471	68 283	73 223	78 749
Annen gjeld	15 062	17 367	18 613	19 790
Kursdifferanse	4 160	3 226	4 786	8 417
Ihendehaverobligasjoner	-32	-45	-31	-142
Aksjekapital	4 192	3 271	4 817	8 559
Egenkapital	-10 836	-13 076	-13 269	-14 741

Tabell 13. Private ikke-personlige foretak. Balanse pr. 31/12. Mill.kr.

	1966*	1967*	1968*	1969*
AKTIVA	32 388	36 163	39 814	43 769
Fordringer til pålydende verdi	31 080	35 105	38 309	41 312
Sedler og skillemynt	1 114	1 115	1 113	1 117
Bankinnskott	5 575	5 542	5 809	6 052
Ihendehaverobligasjoner	591	580	786	779
Aksjer	1 764	1 823	1 958	2 052
Utlån og andre fordringer	22 036	26 045	28 643	31 312
Kursdifferanse	1 308	1 058	1 505	2 457
Ihendehaverobligasjonslån	-33	-29	-28	-71
Aksjer	1 341	1 087	1 533	2 528
Realkapital
PASSIVA	32 388	36 163	39 814	43 769
Gjeld til pålydende verdi	53 807	58 565	60 287	60 631
Ihendehaverobligasjonslån	1 562	1 875	2 094	2 213
Aksjekapital	4 998	5 283	5 677	5 939
Lån og annen gjeld	47 247	51 407	52 516	52 479
Kursdifferanse	4 160	3 226	4 786	8 417
Ihendehaverobligasjoner	-32	-45	-31	-142
Aksjekapital	4 192	3 271	4 817	8 559
Egenkapital	-25 579	-25 628	-25 259	-25 279

Tabell 14. Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l. Balanse pr. 31/12. Mill.kr.

	1966*	1967*	1968*	1969*
AKTIVA	44 042	46 807	51 321	56 608
Fordringer til pålydende verdi	42 206	45 338	49 181	53 042
Sedler og skillemynt	4 186	4 405	4 640	4 924
Bankinnskott	14 816	17 266	20 427	23 779
Ihendehaverobligasjoner	1 480	1 468	1 498	1 543
Aksjer	2 524	2 591	2 803	3 008
Utlån og andre fordringer	7 705	7 397	6 982	6 311
Forsikringskrav	11 495	12 211	12 831	13 477
Kursdifferanse	1 836	1 469	2 140	3 566
Ihendehaverobligasjonslån	-82	-75	-53	-141
Aksjer	1 918	1 544	2 193	3 707
Realkapital
PASSIVA	44 042	46 807	51 321	56 608
Gjeld til pålydende verdi	29 299	34 255	39 331	46 070
Ihendehaverobligasjonslån	13	12	11	10
Lån og annen gjeld	29 286	34 243	39 320	46 060
Kursdifferanse	-	-	-	-
Ihendehaverobligasjoner	-	-	-	-
Egenkapital	14 743	12 552	11 990	10 538

Tabell 15. Utlandet. Fordringer og gjeld overfor Norge pr. 31/12. Mill.kr.

	1966*	1967*	1968*	1969*
AKTIVA	22 879	25 467	26 426	28 635
Fordringer til pålydende verdi	22 126	24 848	25 457	26 929
Bankinnskott	514	527	604	762
Ihendehaverobligasjoner	3 597	4 112	4 181	4 165
Aksjer	955	1 054	1 171	1 209
Utlån	12 944	14 701	14 824	15 474
Andre fordringer	4 116	4 454	4 677	5 319
Kursdifferanse	753	619	969	1 706
Ihendehaverobligasjonslån	-38	-28	-15	-33
Aksjer	791	647	984	1 739
PASSIVA	22 879	25 467	26 426	28 635
Gjeld til pålydende verdi	12 479	14 168	15 995	18 209
Gull og trekkrettigheter i IMF	1 155	1 155	1 195	1 252
Sedler og skillemynt	52	46	51	59
Bankinnskott	3 254	4 274	5 193	6 344
Statskasseveksler	31	20	6	-
Ihendehaverobligasjonslån	2 990	3 282	3 780	3 186
Aksjekapital	394	589	681	820
Lån	666	768	991	1 419
Eierkapital	230	249	284	314
Annen gjeld	3 707	3 803	3 814	4 815
Kursdifferanse	168	198	193	100
Gull og trekkrettigheter i IMF	46	46	46	-
Ihendehaverobligasjoner	82	-71	-78	-105
Aksjekapital	204	223	225	205
Egenkapital	10 232	11 083	10 238	10 326

Del 2.

INNTEKTSFORDELING I HUSHOLDNINGSSEKTOREN

I. Innledning

Framstillingen nedenfor er primært en redegjørelse for utbyggingen av et meget snevert felt innen inntekts- og kapital-regnskapet i N R , nemlig en finere institusjonell gruppering av inntektsregnskapet for husholdningssektoren. Utbyggingen er framtvunget av behov for statistikk på dette feltet, den er foreløpig og på eksperimentstadiet.

Som en bieffekt av redegjørelsen håper jeg å klare å få informert om svakheter og mangler ved primærstatistikken på feltet.

Framstillingen er strukturert i følgende 3 hovedavsnitt:

- Først definerer jeg redegjørelsen idet jeg avgrenser denne i lys av den totaloversikt som er gitt i del 1.
- Dernest gir jeg en kort oversikt over de normer som skisseres på dette felt gjennom standarder som SNA(Standard of National Accounts)og IO 70/10 "Standard og grupperinger i norsk finansstatistikk. Del I."
- Etter kort å ha gitt dette bakgrunnsstoff for det jeg skal beskrive, vil jeg gå over på hovedinnholdet i framstillingen, dvs. en mer detaljert redegjørelse for inntektsfordelingen i husholdningssektoren slik den i praksis er utført. Framgangsmåten vil bli kommentert, likeledes primærstatistikken. Beregningsresultatene for årene 1967-1970 vil bli presentert og kommentert.

II. Definerings/avgrensning

- Stenseth's redegjørelse i del 1 gir et totalbilde av inntekts- og kapitalregnskapet med illustrasjon av de økosirkiske sammenhenger mellom strømningsstørrelser i inntektsregnskapet og kapitalregnskapet og mellom strømnings- og beholdningsstørrelser. Alt er tall i et komplett sett av institusjonelle sektorer. Hans redegjørelse vil også ha gitt en idé om integrasjonen mellom real-regnskap, inntekts- og kapitalregnskap.

- Min redegjørelse omfatter utdyping av en av de institusjonelle sektorene Stenseth behandlet, nemlig "Personlig næringsdrivende og lønnstakere o.l." Inntektsregnskapet for denne skal splittes på tre sosio-økonomiske undergrupper.

I den beregningen det her skal redegjøres for tar vi følgende for gitt: Alt i Real- og Faktorinntektsregnskapet, samt alt som er gjort i Inntekts- og kapital-regnskapet fram t.o.m. splittingen av "Andre norske sektorer" inklusive avstemningen mellom inntekts- og kapitalregnskapet for institusjonelle sektorer. Dette innebærer at det er konsistens mellom de tall jeg opererer med og de i det øvrige regnskap.

For de sosio-økonomiske undergruppene av "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l." blir det ikke snakk om å lage avstemte inntekts- og kapital-regnskaper. Dvs. vi skal bare konsentrere oss om Inntekts- og utgiftskomponentene i disponibel inntekt, ikke konsum og dermed heller ikke sparing som er differansen mellom disponibel inntekt og konsum. Vi skal heller ikke berøre endringen i realkapital i sektoren (dvs. investeringene) eller endringen i finanskapital og da selvsagt ikke endringen i hvert finansobjekt som aktiva og passiva-størrelse. Omvurderinger og uoverensstemmelser blir heller ikke berørt. Mangel på avstemming innebærer at vi for undergruppene ikke får noen kontroll på inntekts-/utgifts-tall fra kapitalsiden.

Kort sagt kan en si at redegjørelsen handler om et arbeid utelukkende innenfor en på forhånd gitt inntektskonto for sektoren "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l."

Denne kontoen ser slik ut:

Tabell 8. Inntektskonto for personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l.

DEBET UTGIFTER KOLONNA (Jfr. Matrise)	KREDIT INNTEKTER LINJA (Jfr. Matrise)
Renter (Ru)	Lønn (inkl. arbeidsgiveravgift) (L)
Direkte skatter og trygdepremier (T ^{dir})	Eierinntekt (E)
Andre overføringer (Au)	Renter (Ri)
Konsum (Cp)	Aksjeutbytte (D)
Sparing (Sp) (Saldo)	Stønader til private konsumenter (V)
	Andre overføringer (Ai)
Σ Inntektsanvendelse	Σ Inntekter

[Skadeforsikrings-premier (utgift) og -erstatninger (inntekt) utgjør like store beløp. De er utliknet mot hverandre.]

Kontoen finnes igjen i Matrisa, linje og kolonne 23. (Jfr. tab. 1, del 1.)

Kontoen definerer disponibel inntekt for denne sektoren som:

$$R_{P.L}^{Disp} = L + E + R_i + D + V + A_i - (R_u + T^{dir} + A_u)$$

Inntekter (kredit) Utgifter (debet)

Vi definerer inntektsfordeling i husholdningssektoren som fordeling av denne disponible inntekt på sosioøkonomiske undergrupper av sektoren "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l."

III. Normative aspekter

Før vi setter igang med fordelingen, skal vi se litt på de normer SNA og IO 70/10 "Standard og grupperinger i norsk finansstatistikk" skisserer på det felt jeg har avgrenset. I denne oversikten skal vi prøve å avdekke hva SNA og IO 70/10 definerer m.h.t. følgende sentrale opplysninger for fordelingen:

- 1) Hva er den minste statistiske enheten
- 2) Hvilke opplysninger skal samles inn om den
- 3) Etter hvilke kriterier ved de statistiske enhetene skal disse grupperes
- 4) Hvilket aggregeringsnivå ønskes

- SNA:

SNA tenker seg primært "the housekeeping concept of the household" som minste statistiske enhet i sektoren "Households, including non-financial private unincorporated enterprises". Poenget er at dette statistikkbegrepet omfatter de som lever sammen og samler og disponerer inntekter og sparing mer eller mindre kollektivt. Altså minste statistiske enhet bør være husholdninger i vid forstand, ikke nødvendigvis familie. Personer kan også brukes som

minste statistiske enhet. Husholdningene skal grupperes etter "head of the household" dvs. husholdningsoverhodet. Disse klassifiseres etter personens økonomiske hovedaktivitet eller status. Hele sektoren skal grupperes i 3 undersektorer. Disse er:

- 1) Husholdninger der husholdningsoverhodet eier et såkalt unincorporated eller quasi-corporated foretak. Denne sektoren skal underoppdeles etter hvorvidt husholdningsoverhodet er primært engasjert i jordbruk eller ikke
- 2) Husholdninger der husholdningsoverhodet er en lønnstaker
- 3) Andre husholdninger

- IO 70/10: Standard og grupperinger i norsk finansstatistikk del 1 sier lite om den statistiske enheten. Det gis en lite fyldestgjørende framstilling av hvorledes undergrupper av "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l." skal konstrueres. Det opereres med to undergrupper:

- 1) Personlige næringsdrivende
- 2) Lønnstakere o.l. (dvs. andre enn personlige næringsdrivende)

IO 70/10 må sies å gi en lite konkret standard sammenliknet med SNA.

IV. Inntektsfordelingen i husholdningssektoren i praksis

På nåværende tidspunkt er det ingen enkel sak, for ikke å si umulig, å gjennomføre en fordeling etter standarden. Vi er avhengige av primærstatistikken og denne setter grenser for vår handlefrihet. I den utstrekning primærstatistikken i definisjoner og innhold ikke stemmer overens med SNA og nasjonalregnskapet, vil det være umulig for oss å koke sammen et brukbart produkt i nasjonalregnskapet i henhold til SNA.

1) Framgangsmåten

Ideelt sett skulle vi ha aggregert tall for små statistiske enheter til makroøkonomiske tall for sektorer. Dette er i praksis ikke mulig idet det ikke eksisterer statistikk for nasjonalregnskaps-størrelser og -enheter for det felt vi behandler. Vi må derfor til å disaggregere totalstørrelser i nasjonalregnskapet. Dette skjer ved at vi konstruerer fordelingsnøkler. Disse konstrueres på basis av noe vi kan kalle fordelingsstatistikk. En nøkkel konstrueres for hver komponent i disponibel inntekt.

2) Fordelingsstatistikk og konstruksjon av fordelingsnøkler

i) For å avgjøre hva slags statistikk som bør brukes, må vi blant annet ta stilling til følgende forhold ved primærstatistikken.

Hvorledes stemmer primærstatistikken overens med NR m.h.t.

- 1) definisjoner av sektorer og størrelser,
- 2) omfang,
- 3) kontinuitet.

Så lenge ingen statistikk i Norge er skreddersydd for vårt formål, må en nødvendigvis foreta en vurdering av tilgjengelig statistikk før en kan fatte et valg. Generelt ville dette voldt problemer ved at vi måtte ta stilling til hvilken vekt vi skulle ha tillagt forskjellige hensyn. Imidlertid opplever vi ikke denne vurderingen av statistikk som noe stort problem, idet vi, meg bekjent, bare har 1, høyden 2 potensielle primærstatistikker for akkurat det felt vi her behandler. Disse statistikkene er inntektsstatistikken og skattestatistikken. Av disse har vi

funnet ut at inntektsstatistikken (IS) er den mest brukbare for vårt formål. Den vesentligste grunnen til at valget faller på inntektsstatistikken, er at denne opererer med et inntektsregnskap for personlige skattytere og sosio-økonomiske undergrupper av disse. Det kan være verdt å minne om at IS bygger på likningsmateriale.

ii) Valg av inntektsstatistikken får følgende implikasjoner:

- 1) Til dels dårlig definisjonsmessig sammenheng mellom IS og NR m.h.t. enkelte komponenter i disponibel inntekt, omfang og til dels sosio-økonomisk gruppering.
- 2) IS's definisjon av sosio-økonomiske grupper blir normgivende for NR's definisjon av sosio-økonomiske grupper. I den utstrekning IS's definisjon av sosio-økonomiske grupper stemmer med SNA's kan det være en brukbar løsning å bruke IS. Det er vanskelig å si noe sikkert om dette punkt.

Men det vi sikkert kan si er at Dekningsgraden = $\frac{\text{IS-tall}}{\text{NR-tall}}$ for forskjellige komponenter av $R_{P,L}^{\text{disp}}$ alltid er mindre enn en. Dette kan skyldes mange faktorer, som f.eks. forskjellig omfang av de to statistikkene og forskjellige definisjoner av størrelser. IS-tall kan være undervurdert, eller NR-tall overvurdert.

Enkelte komponenter i disponibel inntekt iflg. NR er ikke med i IS. Det gjelder blant annet en del av de ikke skattepliktige overføringene til private konsumenter.

Enn videre er IS 3-årlig.

Når det gjelder inntektsstatistikken er det noe problemer med husholdningsdefinisjonene, idet en opererer med en husholdningsdefinisjon i 1967 og den samme pluss en til i 1970. Den nye definisjonen i 1970 er den som stemmer best med SNA's definisjon av husholdninger, men den definisjonen er det altså ikke gruppert etter i 1967. Vi har derfor valgt å benytte grupperingen etter inntektstakere i de tabeller som er vedlagt.

iii) Jeg vil nevne et tall-eksempel for å illustrere betydningen av de forhold som her er nevnt m.h.t. uoverensstemmelser mellom NR og IS.

Det gjelder sammenhengen mellom den netto eierinntekt vi opererer med for "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l." og netto driftsinntekt for personlig skattytere i inntektsstatistikken. I 1967 er NR-tallet vel 2 milliarder større enn IS-tallet. I 1970 er tilsvarende tall 1,8 milliarder. I realiteten vil det si at vi ikke har statistikk til å fordele 2 milliarder av en netto eierinntekt i 1967 på ca. 8,8 milliarder og 1,8 milliarder av en netto eierinntekt på 9,7 milliarder i 1970. Når vi benytter fordelingsnøkler basert på IS, vil vi derfor fordele ca. 2 milliarder av eierinntekten uten å ha grunnlag for dette. Det samme forhold gjelder for andre komponenter av disponibel inntekt, i mer eller mindre sterk grad.

3) Resultater av beregningene

i) Jeg har valgt å fordele inntekten i husholdningssektoren slik at jeg fordeler hver av komponentene i disponibel inntekt i sektoren "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l." på de tre sosio-økonomiske gruppene:

- 1) Personlige næringsdrivende
- 2) Lønnstakere
- 3) Trygdede, pensjonister o.a.

Jeg kommer da fram til disponibel inntekt for de tre sosio-økonomiske grupper. Fordelingsnøklerne bestemmer resultatet sammen med den gitte inntektskonto for "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l." Jeg skal kommentere fordelingsnøklerne litt nærmere i tilknytning til hver enkelt komponent i disponibel inntekt. Jeg kommenterer ikke nærmere inntektskonto for "Personlige næringsdrivende og lønnstakere o.l.", men påpeker usikkerheten i disse tallene slik den ble illustrert i del 1 ved fordelingen av "Andre norske sektorer".

ii) Kommentarer til fordelingsnøkklene og komponentene i disponibel inntekt. Jfr. tabell 9.

- Generelle

- a) Fordelingsnøkklene er utviklet tilnærmet lineært fra 1967-1970 og basert på inntektsstatistikkens materiale. (Sosio-økonimisk gruppering etter inntektstakere.)
- b) Skadeforsikringserstatninger på inntektssiden er lukt ut mot skadeforsikringspremier på utgiftssiden.
- c) Arbeidsgiveravgift er lukt ut av lønn og direkte skatter.
- d) 1970 tallet for $R_{P,L}^{Disp}$ er ekstra usikkert, idet det ikke har latt seg gjøre å avstemme dette mot finansregnskapet, p.g.a. at KMS (Kredittmarkedstatistikken) og NR har store uoverensstemmelser i utenriks-sektoren.

- Hver komponent i disponibel inntekt

En forsøker å forklare forskjeller i og differanser mellom IS-tall og NR-tall.

Generelt vil en merke at IS-tall er mindre enn NR-tall som resultat av forskjell i de to statistikkens omfang. Videre vil en finne at dekningsgraden $\left(\frac{IS-tall}{NR-tall}\right)$ er systematisk mindre i 1967 enn i 1970. Disse forhold kommenteres ikke nærmere under beskrivelsen av hver enkelt komponent. Når det gjelder de definisjonsmessige forskjeller mellom begreper i inntektsstatistikken og nasjonalregnskapet er det bare forsøkt å avdekke de groveste forskjellene.

Inntekter

- a) Lønn (ekskl. arb.g.avg.)

Dekningsgraden er god	1967	1970
	95%	99%

En kan regne med at naturalytelser er vurdert til et lavere tall i inntektsstatistikken enn i nasjonalregnskapet. Det er ikke gjort forsøk på å korrigere fordelingsnøkklene fra inntektsstatistikken for dette, blant annen fordi det er vanskelig å anslå størrelsesordenen av denne undervurderingen samt vanskelig å finne fordelingsnøkler for den. (Ut fra den gode dekningsgraden i 1970, kan en kanskje også slutte at den vesentligste forklaringen på differansen mellom IS-tall og NR-tall for lønn i 1967 skyldes at omfanget av inntektsstatistikken i 1967 er mindre enn omfanget av nasjonalregnskapet.)

- b) Eierinntekt

Det ble først foretatt næringsvise beregninger, uten bedre resultater.

Dekningsgraden er:	1967	1970
	76%	82%

Det må anses dårlig, da eierinntekten utgjør en betydelig andel av disponibel inntekt, d.v.s. eierinntekt utgjør store beløp. En kan peke på følgende definisjonsmessige forhold. Inntektsstatistikken opererer med brutto næringsinntekt minus avskrivninger i 1967, men netto næringsinntekt i 1970 (ikke med næringsoppgaver i 1970). Begrepsmessig tilsvarer netto næringsinntekt i inntektsstatistikken eierinntekt i nasjonalregnskapet. Regnet brutto vil eierinntekt og driftsinntekt vise enda større differanser idet kapitalslit og avskrivninger forstyrrer bildet ytterligere. Fordelingen av eierinntekt netto er sannsynligvis meget dårlig.

- c) Renter
- d) Aksjeutbytte

Relativt små tall, ingen definisjonsmessige problemer, dårlig dekningsgrad

1967	1970
ca. 50%	ca. 50%

- Hver komponent i disponibel inntekt (forts.)

e) Stønader til private konsumenter

Disse er delt i to:

- i) Skattepliktige
- ii) Ikke skattepliktige

ad i) Inntektsstatistikken er benyttet til fordeling av skattepliktige stønader til private konsumenter. Det er noe svak definisjonsmessig sammenheng og dekningsgrad

1967	1970
75%	93%

ad ii) Det er benyttet egne konstruerte fordelingsnøkler, en nøkkel for hver stønadsart. Fordelingsgrunnlaget er Rikstrygdeverkets årsberetning, inntektsstatistikkenes fordeling av inntektstakere og skjønn. Fordelingen må ansees som meget usikker.

f) Andre overføringer

Alt er satt til personlig næringsdrivende. Vi har benyttet samme fordeling på utgifts-siden. Tallene er små.

Utgifter

g) Renter

Definisjonsmessig god sammenheng.

Dekningsgraden er:	1967	1970
	88,6%	96,4%

h) Direkte skatter og trygdepremier (ekskl. arb.g.avg.)

Den definisjonsmessige sammenheng er meget god. Fordelingen må ansees som meget god. Svakheten ved disse tallene er nivået på totaltallet for personlig næringsdrivende og lønnstakere o.l. i 1967.

Dekningsgraden er:	1967	1970
	91,8%	99,7%

j) Se punkt f.

iii) Kommentarer til tallene.

Om tallene kan sies at de er høyst usikre. Det ville f.eks. ikke forundre meg om en ved gjennomgåelse av tallene fant at ca. 5 milliarder av de fordelte beløp er fordelt uten statistisk grunnlag. For å få en idé om hvor mye 5 milliarder er, gjorde jeg følgende lille regnestykke for meg selv:

Iflg. Norges Bank veier 1 kronestykke 7 g. 5 Milliarder 1-kronestykker skulle derfor veie ca. 35 000 tonn. Den største traileren til Volvo med trekkvogn og henger kan ta en nyttelast på ca. 25 tonn. Dvs. at for å frakte 5 milliarder 1-kronestykker måtte en ha anslagsvis 1 500 store trailere eller anslagsvis 2,5 mil med tett parkerte trailere etter hverandre.

En annen fordeling av disse fem milliarder enn den vi har foretatt, ville naturlig nok forandre bildet ganske betraktelig.

Det eneste resultat jeg vil trekke fram, er at beregningene under forutsetning av at en kan bruke samme deflateringsindeks for alle grupper viser at det relative forhold mellom disponibel realinntekt pr. inntektstaker til inntektstakere i de sosio-økonomiske gruppene synes å være tilnærmet konstant i 3-årsperioden 67-70. Jfr. Tab. 10. (Dette utsagnet er mindre sant jo større deflateringsindeksen er.)

V. Konklusjon

De sentrale problemer ved utbygging av inntekts- og kapital-regnskapet springer ut av mangler og svakheter ved primærstatistikken, samt at denne kommer sent ut. F.eks. kom KMS først høsten 74 med avstemte sektorbalanser endelige tall 1970 og foreløpige tall 1971. IS for 1973 er sannsynligvis tilgjengelige for oss en gang i 1975. Disse forhold innebærer at vi ikke har noen som helst mulighet for å lage avstemte inntekts- og kapitalregnskaper for de siste årene. Kort sagt, vi klarer ikke å lage aktuelle tall.

Det er å håpe at framstillingen ovenfor har gitt en pekepinn om problemer ved å koordinere forskjellige statistikker i et produkt i inntekts- og kapitalregnskapet og om usikkerheten i de tall det er mulig å konstruere, samt mangel på aktualitet.

Det er å håpe at det stoff som er lagt fram også gir grunnlag for å vurdere behovet for å utbygge primær-statistikken. Dette må naturlig nok avledes av en vurdering av behovet for et pålitelig og aktuelt inntekts- og kapital-regnskap.

Tabell 9. Inntektsregnskap for Personlig næringsdrivende og lønntakere o.l. og 3 sosio-økonomiske undergrupper, gruppert etter inntektstakere

År og institusjonelle sektorer Inntekts/utgifts-arter o.l.	1967 Mill.kr.				1968 Mill.kr.				1969 Mill.kr.				1970 ¹⁾ Mill.kr.			
	Pers. n.dr. og lønns- takere o.l.	Per- son- lig n.dr.	Lønns- takere	Tryg- dede, pen- sjon. o.l.	Pers. n.dr. og lønns- takere o.l.	Per- son- lig n.dr.	Lønns- takere	Tryg- dede, pen- sjon. o.l.	Pers. n.dr. og lønns- takere o.l.	Per- son- lig n.dr.	Lønns- takere	Tryg- dede, pen- sjon. o.l.	Pers. n.dr. og lønns- takere o.l.	Per- son- lig n.dr.	Lønns- takere	Tryg- dede, pen- sjon. o.l.
Inntekter (nominelle tall) ..																
Lønn (ekskl. arb.g.avg.)	29 364	494	28 497	373	31 567	443	30 634	490	33 720	405	32 741	574	37 356	340	36 273	743
Eierinntekt (netto)	8 857	7 705	824	328	9 238	8 017	939	282	9 625	8 374	962	289	9 725	8 422	992	311
Renter	742	216	290	236	835	218	333	284	1 085	250	444	391	1 246	263	527	456
Aksjeutbytte	232	64	87	81	250	63	91	96	252	58	91	103	236	51	83	102
Stønader til priv.kons: Skattepl.	3 561	164	278	3 119	4 023	203	284	3 536	4 756	240	287	4 229	5 769	208	335	5 226
Ikke skattepl. ..	2 813	312	1 649	852	3 299	355	1 932	1 012	3 699	396	2 148	1 155	5 404	635	3 384	1 385
Andre over- føringer ²⁾	368	368	-	-	389	389	-	-	424	424	-	-	475	475	-	-
Utgifter																
Renter	1 237	613	552	72	1 388	666	638	84	1 640	754	787	99	1 910	838	934	138
Direkte skatter (ekskl. arb.g. avg.)	10 138	1 825	7 705	608	11 091	1 996	8 430	665	11 910	2 025	9 170	715	12 198	2 107	9 394	697
Overføringer til og fra utlandet ²⁾	134	134	-	-	129	129	-	-	184	184	-	-	188	188	-	-
Disponibel inntekt ...	34 428	6 751	23 368	4 309	36 993	6 897	25 145	4 951	39 827	7 184	26 716	5 927	45 915	7 261	31 266	7 388

1) Tallene for 1970 er spesielt usikre. 2) Fordelingen er konvensjonelt vedtatt uten begrunnelse.

Tabell 10. Disponibel inntekt (nominell) pr. inntektstaker i sosio-økonomiske grupper (etter inntektstaker) (KR)

Sosio-økonomiske grupper	Personlig næringsdr.	Lønnstakere	Trygdede, pensjonister o.a.
<u>Nominelle tall</u>			
1967	24 965	18 326	9 585
1970	31 834	22 680	12 214
Vekst i disponibel inntekt pr. inntektstaker i 3-årsperioden 1967-70	6 869	4 354	2 629
Prosentvis vekst i 3-årsperioden 1967-70	27,5%	23,8%	27,4%

Det er ikke gjort forsøk på å anslå antall inntektstakere i de tre sosio-økonomiske gruppene for årene 1968 og 1969, da dette ville bli ren gjetning. Derfor ingen tall for disse årene i denne tabellen.

OVERSIKT OVER UTGITTE OG PLANLAGTE DOKUMENTASJONSNOTATER OM NASJONALREGNSKAPET

I. UTGITTE NOTATER:

1. Liv Bjørnland: Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 5. Behandling av "oljesektorene" i nasjonalregnskapet. Arbeidsnotat IO 75/4 fra Statistisk Sentralbyrå.
2. Bjørn Stenseth og Odd Ystgaard: Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 18. Inntekts- og kapitalregnskapet. Arbeidsnotat IO 75/7 fra Statistisk Sentralbyrå.

II. PLANLAGTE NOTATER:

1. Erik Homb: Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 1. Struktur, begreper, definisjoner og klassifikasjoner. Arbeidsnotat fra Statistisk Sentralbyrå.
2. Svein Røgeberg og Knut Kvisla: Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 2. Systemopplegg og programstruktur. Arbeidsnotat fra Statistisk Sentralbyrå.
3. Kolbjørn Engernes og Svein Røgeberg: Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 3. Sektorberegninger for jordbruk, skogbruk og fiske. Arbeidsnotat fra Statistisk Sentralbyrå.
4. Svein Røgeberg: Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 4. Sektorberegninger for bergverk, industri, kraft- og vannforsyning, og bygge- og anleggsvirksomhet. Arbeidsnotat fra Statistisk Sentralbyrå.
5. Erling Fløttum: Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 6. Sektorberegninger for varehandel. Arbeidsnotat fra Statistisk Sentralbyrå.
6. Svein Røgeberg: Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 7. Sektorberegninger for transportsektorene. Arbeidsnotat fra Statistisk Sentralbyrå.
7. Bjørn Stenseth: Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 8. Sektorberegninger for finansinstitusjonene. Arbeidsnotat fra Statistisk Sentralbyrå.
8. Leif Korbøl: Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr.9. Sektorberegninger for andre tjenesteytende sektorer. Arbeidsnotat fra Statistisk Sentralbyrå.
9. Kolbjørn Engernes: Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 10. Sektorberegninger for offentlig forvaltning. Arbeidsnotat fra Statistisk Sentralbyrå.
10. Erling Fløttum: Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 11. Beregning av privat konsum. Arbeidsnotat fra Statistisk Sentralbyrå.
11. Per Skagseth: Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 12. Beregning av investering, realkapital og kapitalslit. Arbeidsnotat fra Statistisk Sentralbyrå.
12. Kari Engebretsen: Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 13. Utenriksregnskapet, eksport og import. Arbeidsnotat fra Statistisk Sentralbyrå.
13. Erling Fløttum: Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 14. Faktorinntektsregnskapet. Arbeidsnotat fra Statistisk Sentralbyrå.
14. Erling Fløttum: Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 15. Indirekte skatter og subsidier. Arbeidsnotat fra Statistisk Sentralbyrå.
15. Sven Kjelsrud: Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 16. Beregning av lønn og sysselsetting. Arbeidsnotat fra Statistisk Sentralbyrå.
16. Liv Bjørnland: Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 17. Beregninger i faste priser. Arbeidsnotat fra Statistisk Sentralbyrå.